

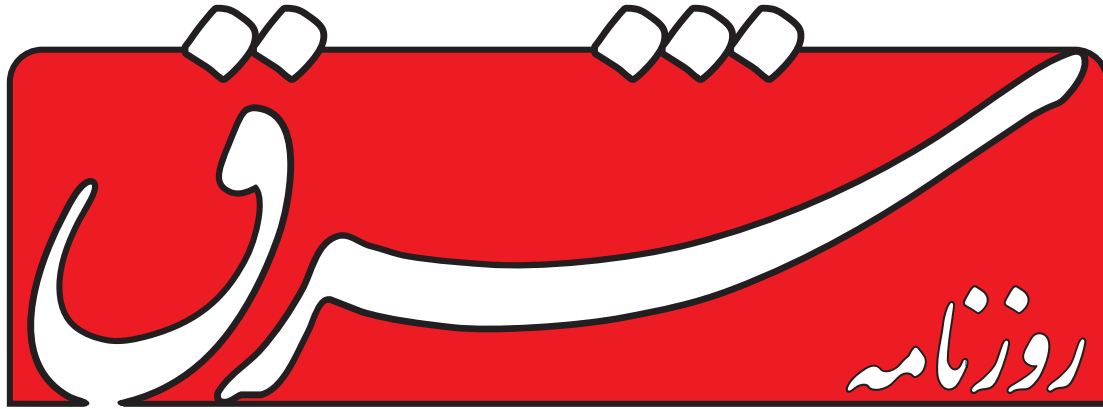
روایت مقام معظم رهبری از تسخیر سفارت آمریکا منتشر شد

خاطره مشترک آیت الله خامنه‌ای و هاشمی از ۱۳ آبان

پایگاه اطلاع‌رسانی دفتر مقام معظم رهبری: رهبر معظم انقلاب اسلامی با صدور پیامی درگذشت عالم پرهیزگار و مردمی حجت‌الاسلام‌المسلمین حاج سیدعلی محمد علاقه‌بند را تسلیت گفتند. متن پیام رهبر انقلاب اسلامی...

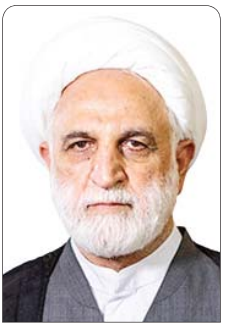
صفحه ۲

شنبه ۱۵ آبان ۱۴۰۰ • ۳۰ ربیع‌الاول ۱۴۴۳ • ۶ نوامبر ۲۰۲۱

ضرب الاجل قاضی القضاات

محسنی اژه‌ای: انبارهای سازمان تملیکی تعیین تکلیف شوند

کروه سیاست: انبارهایی که روی کاغذ مملو از کالاهای اساسی قاچاق شده است، در واقعیت یا با اجناس فیک جایگزین شده یا بخش مهمی از اقلام در طول زمان به سرقت رفته و آنچه باقی مانده، غیرقابل مصرف و فاسد شده است...

صفحه ۳

سال نوزدهم • شماره ۴۱۳۶ • ۱۲ صفحه • ۷۰۰۰ تومان

تترها

چه کسی نفت ما را می‌دزدد؟

صفحه ۵

ماجرای نامه ملتسمانه به بوداپست

صفحه ۱۱

تناقض روایت‌ها از حادثه نفت‌کش

صفحه ۴

صیانت از فرزندآوری با ضرب و زور

صفحه ۹

نقش اساسی اندیشه چپ در مدرنیته ایرانی

صفحه ۶

حجت کریمی عضو هیئت‌مدیره استقلال شد

صفحه ۱۱

حرف اول

سفرهای استانی مسئولان سیاحت یا ضرورت؟

عبدالحسین طوطیایی: پژوهشگر کشاورزی

سال‌ها پیش و قبیل از آنکه سفرهای استانی مقامات اجرایی کشور تا این حد افزایش یابد، خاطره‌ای از یک دوست و همکار توجهم را جلب کرد. وی مدتی برای یک دوره آموزشی در زمینه کشاورزی در مؤسسه تحقیقاتی «واگنینگن» در کشور هلند به سر می‌برد. او نقل می‌کند که قرار بود نخست‌وزیر هلند در افتتاح یک سمپوزیم در آن مؤسسه حضور پیدا کند. من هر لحظه منتظر تعدادی اتومبیل اسکورت و تعدادی مأمور امنیتی و حفاظتی و در پی آن نخست‌وزیر بودم؛ اما انتظارم به سر رسید و از زنجیره اسکورت و جمع همراه نخست‌وزیر و ظاهراً خود وی خبری نشد. در دقائق تفنن جلسه از همراه پرسیدم اما انتظارم به سر رسید و از زنجیره اسکورت و جمع همراه نخست‌وزیر و ظاهراً خود وی خبری نشد. در دقائق تفنن جلسه از همراه پرسیدم

برنامه آمدن نخست‌وزیر چرا به هم خورد؟ او بی‌درنگ به سه نفر که در حین نوشیدن قهوه در حال گفت‌وگو با هم بودند، اشاره کرد و گفت: نفر وسط نخست‌وزیر است. اشاره‌ای که من را در نقاشیه به آنچه در سابقه ذهن از کشور خود داشتم، در بهت و حسرت فرو برد. رونق و تعدد سفرهای استانی را که از آغاز دولت نهم شدت گرفت، باید از ویژگی‌های خاص امثال محمود احمدی‌نژاد دانست: سفرهایی که به تدریج به کلیشه‌های تکراری تبدیل شده بود. رئیس دولت گاه در میان شور حاضران از تنگنای محافظان کشیده شده و صحنه‌هایی رفت‌انگیز از دور کردن آنان از سوی مأموران امنیتی به تصویر دوربین‌ها درمی‌آمد. جمع مستقبلین گاه از اتومبیل حامل رئیس‌جمهور جا مانده و نامه‌های خود را ناگزیر در گونی آرزوهایشان که در دست محافظان بود، می‌انداختند. بازدیدها هم عمدتاً در قالب جمعی حداقل صدنفره صورت می‌گرفت و می‌گیرد؛ جمعی که در میانه آن، شخص رئیس‌جمهور جز با تکان دادن دست و گفتن خسته نباشید، مجال و مرکزی نداشتند و ندارد. این راقم نیز در بخش کشاورزی بارها شاهد بازدید وزیر یا معاونان او از مناطق و در کلیشه‌هایی مشابه بوده‌ام؛ بازدیدهایی که عمدتاً از سوی مدیریتی‌های میزبان برنامه‌ریزی می‌شد. میزبانی که در چنین بزنگاه‌هایی درصد جلب حمایت‌های مادی و عاطفی از میهمان صاحب‌منصب بود و میهمانی که بازم در خیل پرشمار همراهان جز ابزار «خسته نباشید» به توضیح‌دهندگان، یاری بازتابی نداشت.

صفحه ۴

واکنش جبهه پایداری به دو گزارش

شائبه استفاده از مبلغ خمس برای اغراض سیاسی کاملاً باطل است

یک مرجع تقلید به مبحث مطرح‌شده، مورد بعد هم درباره رابطه احمدی‌نژاد با مرجعیت، مستند به گزارشی بوده که پیش‌تر سایت اصولگرای «شرق» منتشر کرده است. اینکه جبهه پایداری هم حامی احمدی‌نژاد بوده امری واضح و آشکار است که نیاز به ادعایی جدید ندارد. بخش اعظم توضیح مفصل جبهه پایداری بیش از آنکه در رد گزاره‌های گزارش باشد، بیانیه حزبی-سیاسی، تکرار اتهامات همیشگی در حمله به اصلاح‌طلبان و روزنامه «شرق»، طرح ادعاهایی بی‌ربط به گزارش و پیش‌کشیدن پای دولت روحانی و منسوبان آن است.

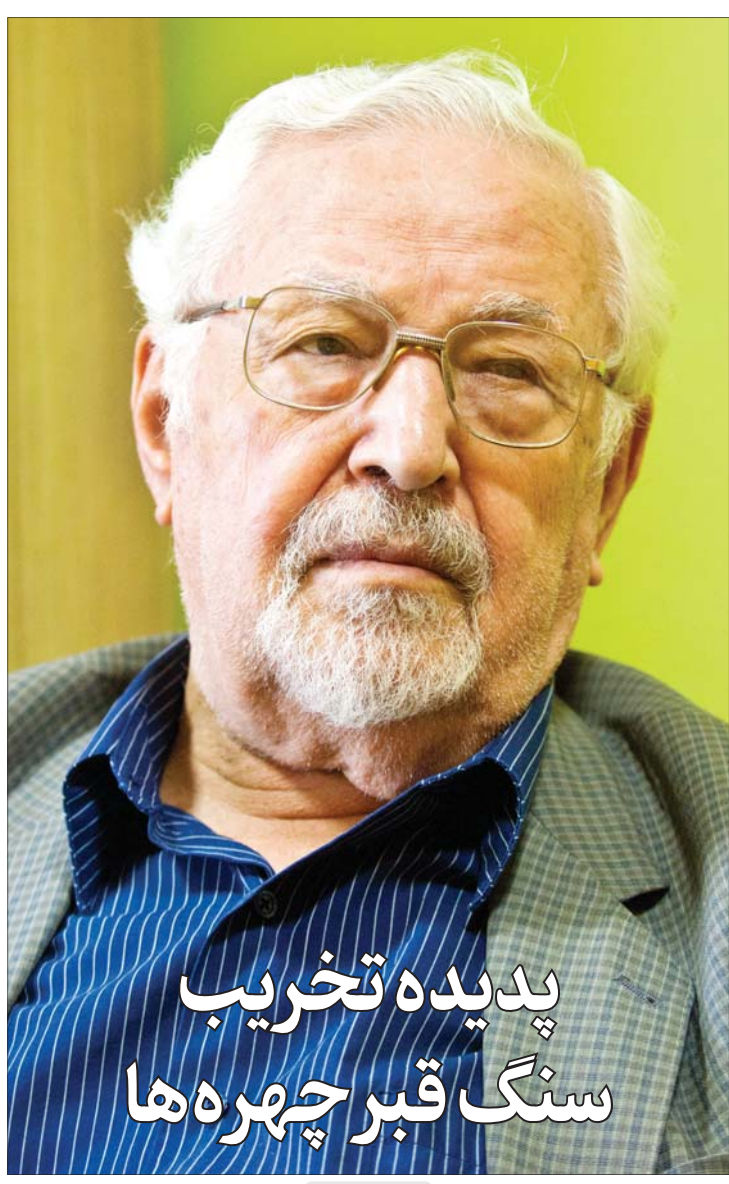
مشروح گزارش را در صفحه ۲ بخوانید

گروه سیاست: پیرو گزارش روزنامه «شرق» با عنوان «ریشه‌شناسی حملات اخیر به آیت‌الله صافی گلپایگانی، پیوند نانوشتنه در حمله به مرجعیت» که روز یکشنبه ۹ آبان و گزارش «جبهه پایداری بر سر موضوع» که روز دوشنبه ۱۰ آبان در روزنامه «شرق» منتشر شد، جبهه پایداری توضیحی از سال کرده که در ادامه می‌خوانید. لازم به ذکر است که گزارش روزنامه «شرق» مستند به گفته‌ها و گزارش‌هایی بوده که پیش‌تر در رسانه‌ها منتشر شده است؛ مانند باز نشر روایت یک مناظره، صحبت‌های علی مطهری به نقل از روانبخش، یکی از اعضای این جبهه و پاسخ نبویان، دیگر عضو این جبهه. همچنین واکنش

ترجیح ائتلاف‌های مدنی بر ائتلاف‌های انتخاباتی

صفحه ۲

پدیده تخریب سنگ قبر چهره‌ها

صفحه ۴

یادداشت

واژه «راهبرد»، گسست معرفتی در معنای استراتژی

تنوریک در مطالعات نظامی، ژئوپلیتیک و استراتژیک هستند. البته در عصر حاضر نیز متخصصان امر مانند دکتر عزت‌الله عزتی (استاد رشته ژئواستراتژی) از کلمه درست استراتژی در تالیفات و کلاس‌های درس استفاده کرده‌اند. برخی گفته‌اند استراتژوس به معنای ارش و آگوس به معنای هدایت است، بنابراین نتیجه گرفته‌اند که استراتژ نیز به معنای (فرمانده) و استراتژی به معنای «فرماندهی» است. اما حقیقت این است که استراتژی از واژه «استراتژم» یونانی به معنای مکر و نیرنگ نظامی-سیاسی اخذ شده و ریشه واژه استراتژی در واقع از حیل و فریب می‌آید. معنایی که کلاوزویس (استراتژیست پروسی و بزرگ‌ترین شارح هنر جنگ) در کتاب خود نیز بر آن تأکید دارد. مطالعه آثار سان نیز همین معنا را تأیید می‌کند؛ اما فایده این بحث چیست و چرا ترجمه و تداول نادرست استراتژی بر ادراک ما از آن مؤثر است؟

۱- معادل فارسی «راهبرد»، مرکب از دو بخش راهبرد است. احتمالاً خالق این واژه استراتژی را در معنای فرماندهی دریافت و تصور کرده بود که فرماندهی نیز همان رهبری یا راهبری است؛ بنابراین می‌توان از راهبرد به جای استراتژی و راهبردی به جای استراتژیکی استفاده کرد. اما همان‌طور که دکتر عزتی نیز بارها گوشزد کرده و در آثار کلاوزویس نیز دیده می‌شود، استراتژی از «استراتژم» به معنای فریب و نیرنگ آمده است. بنابراین در اینجا گسست معنایی عمیق بین فلسفه وجودی استراتژی و مقصودی که ادا شده است پیش می‌آید. از همین‌رو استراتژی فاقد معنای محصل است.

ادامه در صفحه ۲

یادداشت

آن که تندتر می‌دود

امور اداری و استخدامی کشور اعلام کرد اختلاف سطح بالاترین و پایین‌ترین دریافتی در بدنه دولتی از ۲۰ برابر به سه برابر کاهش یافته است. همچنین در زمستان سال ۵۹ دولت وقت تمهیداتی به کار گرفت که مجموع حقوق دریافتی اسفند آن سال و عیدی همه کارکنان دولت مساوی حقوق دریافتی اعضای هیئت دولت باشد. این‌گونه اقدامات هرچند به بهبود نسبی وضع معیشت اقشار محروم کمک کرد، اما قدرت جذب نیروی متخصص و توانمند را در بدنه دولت به‌شدت کاهش داد. این کاستی به‌ویژه در سال‌های بعد از جنگ تحمیلی، آثار منفی خود را نشان داد. از این‌رو مسئولان به فکر بازنگری در شیوه‌های پرداخت حقوق و مزایا افتادند تا این کاستی به‌گونه‌ای رفع شود. هرچند این بازنگری یک ضرورت بود، اما در عمل به‌گونه‌ای شکل گرفت که به تدریج موقعیت مطلوب و بسیار ویژه‌ای را برای گروهی معدود از مدیران و صاحب‌منصبان ایجاد کرد و البته اصل مشکل را که ناتوانی بدنه دولتی در میدان جذب نیروی توانمند و ایجاد انگیزه برای نخبگان بود، حل‌نشده باقی گذاشت. به این ترتیب با گذشت زمان شکل جدیدی از اختلاف طبقاتی در جامعه هویدا شد و دو طبقه از هم متمایز شدند؛ طبقه «مدیران منتفذ و خواص» و طبقه «سایر کارکنان». حال نگاهی دیگر به آنچه اتفاق افتاده است، بیفکنیم: گروه مدیران منتفذ با هدایت نظام مدیریتی کشور در مسیری که امتیازهای ویژه به صاحبان برخی سمت‌ها بدهد، موقعیت ممتازی برای خود کسب کرده و به رفاه دورخور توجهی دست یافته است.

ماجرای دو دوست که با هم به جنگ رفته و با خطر حمله خرسی خشمگین روبه‌رو می‌شوند، معمولاً در مباحث مدیریتی مرکز توجه قرار می‌گیرد. آن دو تصمیم به دویدن و جان به سلامت بردن می‌گیرند؛ اولی سرعت بالای دویدن خرس نسبت به انسان را به دومی گوشزد می‌کند و اینکه شانس برای نجات ندارند و دومی رندانه می‌گوید: کافی است سرعت دویدن من از تو بیشتر باشد نه از خرس! مشابه این وضعیت سال‌های طولانی است که در اقتصاد ما پیش آمده است. افزایش نرخ تورم در اواسط دهه ۵۰ و سال‌های پیش از پیروزی انقلاب اسلامی همراه با گسترش حاشیه‌نشینی در اطراف کلان‌شهرها که منعکس‌کننده دشواری پیش‌آمده در عرضه تولید و عرضه مسکن بود از یک سو و گسترش مناسبات رانتی در فضای کسب‌وکار از سوی دیگر، موجب تشدید اختلاف طبقاتی در جامعه آن روز ایران شده بود. از این‌رو حکومت برآمده از انقلاب کاهش اختلاف طبقاتی و رسیدگی به وضعیت اقشار محروم جامعه را در صدر برنامه‌های خود قرار داد. ترمیم حقوق کارکنان دولت و کاهش حقوق دریافتی مقامات و مدیران ارشد با هدف کاهش فاصله بین بالاترین و پایین‌ترین دریافتی‌ها در بدنه دولتی از جمله این اقدامات بود. در همان سال‌ها، رئیس وقت سازمان

ادامه در صفحه ۴

سرمقاله

دوپولیسم

احمد غلامی . سردبیر

یکی از پرسش‌های اساسی درباره جامعه ایران این است که آیا در شرایط کنونی می‌توان از چیزی به نام «مردم» سخن گفت؟ مردم نه به‌عنوان توده، بلکه افرادی متفاوت، منکثر و هم‌ارز در وحدتی قوام‌یافته. در چهار دهه گذشته بیشتر دولت‌ها از مردم سخن گفته‌اند، اما این مردم الزاماً آحاد مردم نبوده‌اند؛ مردمی از میان مردم بوده‌اند. مردم چیزی کمتر از تمامیت جامعه نیست. برای دستیابی به مردم باید همه تفاوت‌ها، در متن تمامیت وسیع‌تری معتبر شمرده شوند: «مردم چیزی از جنس یک نمود ایدئولوژیک نیست، بلکه رابطه‌ای واقعی است بین عامل‌های اجتماعی. به بیان دیگر مردم شکلی از ساختن وحدت در یک گروه است». دولت‌ها اغلب با جزئی از کل سخن گفته‌اند و این جزئی از کل، همان «دوپولیسم» است. از این منظر می‌توان گفت دولت‌های ایران حمله‌گویی دوپولیسم‌اند. ارنستو لاکلاو نگاهی مثبت به دوپولیسم دارد و بر این باور است که اگرچه جنبش‌های دوپولیستی در برخی موارد منتهی به روی کار آمدن چهره‌های اقتدارگرا شده‌اند، اما این جنبش‌ها در مواردی توانسته‌اند به شکلی رادیکال به تحقق مطالبات مردم بینجامند. اگر بخواهیم یا نگاهی رایج (منفی) به دوپولیسم بنگریم، باید گفت جریان‌های سیاسی موجود در کشور برای دستیابی به قدرت همواره از این شیوه سود جستند، به این امید که با به قدرت رسیدن، مطالبات مردم را محقق سازند؛ اما نتنها چنین اتفاقی رخ ندهد، بلکه مطالبات مردم به ادعاهای ناکام آنان تبدیل شده است و مردم سرخورده از میدان سیاست به بیرون پرتاب شده‌اند. «دوپولیسم دولتی» در سرخوردگی مردم نقش تعیین‌کننده‌ای داشته است. اوج این بهره‌برداری از شیوه دوپولیسم دولتی را می‌توان در دولت‌های نهم و دهم احمدی‌نژاد دریایی کرد. ناکامی دوپولیسم دولتی منجر به اعتراضات دی و آبان ۹۸ شد؛ اما اگر بخواهیم با تعبیر لاکلاو سراغ این اعتراضات برویم، باید بگوییم مردم در این اعتراضات به خواسته‌های خود دست نیافته‌اند، چرا که نتوانستند مطالبات خود را با دیگر مطالبات هم‌راز کنند. هر جریان دوپولیستی از این دست اگر نتواند مطالبات خود را در پیوند با مطالبات دیگر توده‌ها هم‌راز کند، در تقاضای خود شکست خواهد خورد. ناکامی در مطالبات (تقاضا) آن را به ادعاهای محقق‌نشده بدل خواهد کرد. این ادعاهای ناکام، ناخواسته طیف‌های مدعی دیگر را هم دربر خواهد گرفت و موجب شکاف جدی در جامعه خواهد شد. برای نمونه اگرچه اعتراضات ۸۸ اعتراضات دوپولیستی از جنس دولتی بود، اما بعد از ناکامی، بسا اعتراضات آبان و دی ۹۸ هم‌داستان شد. هرچند الزاماً صورت‌بندی مطالبات این اعتراضات شباهتی به هم ندارند، اما این دو ناکامی موجب شده است عرصه سیاست ایران خالی از مردم شود؛ چراکه نتنها دولت‌ها نتوانستند با شعارهای دوپولیستی از آلام مردم بکاهند، بلکه از تقاضای آنان سوءاستفاده کرده و تنها رایشان کردند. دوپولیسم دولتی به‌ندرت ثمری برای مردم و سرانجامی خوش داشته است. دولت‌های ایران نیز از این قاعده مستثنا نبوده‌اند. آنچه بیشترین اثرگذاری را در انزواي مردم داشته، ناکامی در همین اعتراضات و بی‌اعتنایی به خواسته مردم بوده است. بی‌اعتنایی به اعتراضات آبان و دی و تبعات آن کاملاً مشهود است. اگر بخواهیم از دید لاکلاو آینده را ترسیم کنیم، باید گفت چندان بعید نیست این اعتراضات با همه تفاوت‌ها و تنوع‌هایشان بتوانند در فرصتی مغتنم هم‌راز هم قرار گیرند.

ادامه در صفحه ۲

یادنامه اولین سالگرد درگذشت استاد آواز ایران

شماره تماس برای سفارش ۸۸۹۰۳۵۴۸

شماره تماس برای سفارش

تلفن: ۸۸۹۰۳۵۴۸

پخش کننده: ماهنامه شرق

مکان پخش: تهران، خیابان ولیعصر، پلاک ۱۰۰، طبقه ۱۰، پخش کننده: ماهنامه شرق

خبر به وقت شرق

به تلگرام شرق پیوندید @sharghdaily